

Differentiaaliyhtälöt I
Harjoitus 4, syksy 2009

Huom. Tehtävä 5 lasketaan kahden arvoiseksi laskuharjoituspisteitä laskettaessa.

1. Ratkaise yhtälö

$$y' = (x + y + 2)^2.$$

2 Ratkaise yhtälö

$$x^2 - xyy' + y^2 = 0.$$

3. Ratkaise yhtälö

$$\frac{dy}{dx} = \frac{-3x + y + 4}{x + 3y + 2}.$$

4. Osoita, että funktiopari $(y_1, y_2) = (\sqrt{x}, 1/\sqrt{x})$ on yhtälön (Eulerin yhtälön tyyppiä)

$$4x^2y''(x) + 4xy'(x) - y(x) = 0$$

perusjärjestelmä välillä $]0, \infty[$. Kirjoita myös yhtälön yleinen ratkaisu välillä $]0, \infty[$.

5. Tarkastellaan tartuntatautien SIR-mallia

$$\frac{ds}{dt}(t) = -\alpha R_0 s(t)i(t), \quad \frac{di}{dt}(t) = \alpha R_0 s(t)i(t) - \alpha i(t), \quad \frac{dr}{dt}(t) = \alpha i(t).$$

Oletetaan, että $i(0) > 0$ ja $s(0) > 0$, ja oletetaan tunnetuksi, että silloin $s(t)$ on vähenevä funktio, $s_\infty = \lim_{t \rightarrow \infty} s(t)$ on olemassa, $s_\infty > 0$ ja $i(s_\infty) = 0$. Tarkastellaan suuretta s_∞ R_0 :n funktiona $s_\infty(R_0)$, kun $s(0)$ ja $i(0)$ pidetään vakioina. Osoita, että

$$\lim_{R_0 \rightarrow \infty} s_\infty(R_0) = 0.$$

Ohje. Tarkastele funktiota $i(s) = C - s + (1/R_0) \ln s$.